

Gimnazija Šiška
Aljaževa ulica 32, Ljubljana

MLADOSTNIKI IN PARTNERSTVO

PSIHOLOGIJA
RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja: Primož Robnik in Marko Vukelić, 4.c

Mentorica: Marjeta Kline Suzič, uni.dipl.psih.

Ljubljana, 22. marec, 2022

KAZALO

Vsebina

KAZALO	2
KAZALO GRAFOV	3
POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE	4
1. PROBLEM NALOGE	5
2. TEORETIČNI UVOD	6
2.1 MLADOSTNIŠTVO	6
2.2 MEDOSEBNI ODNOSI/PARTNERSKE ZVEZE.....	6
2.3 LJUBEZEN	7
2.4 RAZISKAVE DRUGIH AVTORJEV	8
2.4.1 MLADI IN PARTNERSTVO	8
2.4.3 KAJ DOŽIVLJAJO ŠPORTNIKI MED TEKMOVANJEM?.....	8
3. CILJI IN HIPOTEZE.....	9
3.1 CILJI	9
3.2 HIPOTEZE	9
4. METODE.....	10
4.1 OPIS VZORCA RAZISKAVE	10
4.2 OPIS MERSKIH INŠTRUMENTOV	10
4.3 OPIS POSTOPKA ZBIRANJA PODATKOV	10
5. REZULTATI IN INTERPRETACIJA	11
OSNOVNI PODATKI O VZORCU	11
5.1.....	13
5.2.....	14
5.3.....	16
5.4.....	17
5.5.....	18
5.6.....	19
5.7.....	20
6. SKLEPI	21
7. VIRI	23
8. PRILOGA: VPRAŠALNIK	24

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Prikaz deležev glede na spol.....	11
Graf 2: Vzorec udeležencev glede na starost	11
Graf 3: Odstotek udeležencev, ki se ukvarja s športom	12
Graf 4: Odstotek udeležencev, ki so v zvezah	12
Graf 5: Odstotek števila dosedanjih zvez	12
Graf 6: Vpliv zveze na učni uspeh.....	13
Graf 7: Vpliv zveze na športni uspeh	13
Graf 8: Vpliv zvez na učni uspeh.....	14
Graf 9: Vpliv zvez na športni uspeh	14
Graf 10: Doživljanje mladostnikov v zvezah	16
Graf 11: Prikaz načinov, kako je do zvez prišlo.....	17
Graf 12: Prikaz odnosov pred razmerjem.....	18
Graf 13: Trajanje mladostniških zvez.....	19
Graf 14: Mnenje mladih, kdaj je pravi čas za iskanje stalnega partnerja.....	20

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE

Mladostništvo je obdobje med otroštvom in odraslostjo, v katerem pride do izrazite rasti in dozorevanja v telesnem, kognitivnem in čustveno socialnem razvoju. To je obdobje intenzivnih prijateljskih odnosov, ki postajajo vedno bolj intimna.

Cilj raziskave je ugotoviti mnenje mladostnikov o vplivu partnerskih zvez na učni in športni uspeh, ali zveza na uspeh vpliva pozitivno ali negativno in v kolikšni meri. Prav tako sva proučila doživljanje mladostnikov v zvezi, kako je do zvez sploh prišlo in ali sta bila s partnerjem pred zvezo prijatelja ter kdaj mladi mislijo, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja. V ta namen sva sestavila vprašalnik, na katerega je odgovorilo 44 anketirancev.

Ugotovila sva, da mladostniki menijo, da partnerske zveze pozitivno vplivajo na učni in športni uspeh, mladostniki so v odnosih dokaj srečni, do njih najpogosteje prihaja v šolah in da so mladi mnenja, da je primerno obdobje za iskanje stalnega partnerja po 21 letu.

Pri primerjavi podobnih raziskav, glede na temo mladostništvo in partnerstvo, se mladi kasneje odločajo za stalne partnerske zveze in pozitivno vplivajo na njihov uspeh.

Ključne besede: mladostniki, partnerstvo, partnerske zveze, ljubezen, uspeh

1. PROBLEM NALOGE

Mladostništvo je obdobje med otroštvom in odraslostjo, v katerem pride do izrazite rasti v telesnem, kognitivnem in čustveno socialnem razvoju. To je obdobje intenzivnih prijateljskih odnosov, ki postajajo vedno bolj intimna.

Problem naloge je mnenje mladostnikov o vplivu partnerskih zvez na učni in športni uspeh, ter ali je le ta pozitiven ali negativen. Zanima naju tudi, kje mladi partnerja spoznajo, če imajo predhodne stike kot prijatelji in kako se v zvezi počutijo. Želiva pa tudi ugotoviti, kakšno mnenje imajo mladostniki glede prave starosti za iskanje pravega partnerja.

Za nalogo sva se odločila, da bi si lažje predstavljala, kako se mladostniki spopadajo z njihovimi obveznostmi v šoli in v športu, ter ali to, da so v zvezi vpliva na njihove učne in športne dosežke. Zanima naju tudi, kako se konec ljubezenskih zvez odraža v šolskem uspehu in športnih dogodkih.

2. TEORETIČNI UVOD

2.1 MLADOSTNIŠTVO

Mladostništvo je prehodno obdobje med otroštvom in odraslostjo, v katerem pride do izrazite rasti v telesnem, kognitivnem in čustveno socialnem razvoju (Kompore, 2009).. V tem obdobju se mladostnik sooča z mnogimi spremembami, težavami in konflikti, ki so značilni za to obdobje. Mladi v obdobju adolescence iščejo svojo vlogo v družini in družbi. Največje spremembe se dogajajo v odnosu do drugih, saj se zaupanje v večji meri prenese iz družine na prijatelje, za mladostnika le ti postanejo bolj pomembni in zaupanja vredni. V tem obdobju posameznik prav tako išče skupino (družbo), ki ji želi pripadati in kjer se bo počutil dobro.

Psihologi delijo mladostništvo na več stopenj, najpogosteje se uporablja porazdelitev ameriške psihologinje Hurlockove, ki deli mladostništvo na tri obdobja:

- zgodnje mladostništvo, ki obsega obdobje med 12 in 14 letom
- srednje mladostništvo, ki obsega obdobje med 14 in 17 letom
- pozno mladostništvo, ki obsega obdobje med 17 in 24 letom

Razmejitev mladostništva je približna, saj nekateri posamezniki doživljajo posamezne faze prej, drugi pa kasneje.

Adolescenca je obdobje nasprotij. Razvoj duševnosti in osebnosti bodočega odraslega človeka se v adolescenci strne na pet glavnih področij: iskanje lastne identitete, razvijanje svoje spolne vloge, urejanje odnosa do staršev in drugih odraslih, usmerjanje odnosov z vrstniki in oblikovanje odnosa do dela z razvijanjem ustvarjalnosti. Vse te naloge so za mladostnika naporne in veliko je odvisno od razreševanja teh nalog v otroštvu.

V tem obdobju se razvije tudi abstraktno mišljenje, s katerim mladostnik poskuša prodreti v globino življenjskih vprašanj. Sposoben je tudi splošnih, vendar površnih sodb, za katere se odloča po čustvenem nagibu in ne po razmisleku, hkrati pa se zna zatekati v intelektualiziranje, da bi se ubranil negotovosti pred resničnostjo, v katero se mora vključiti.

Mladostnikovo razpoloženje se hitro spreminja, lahko ga spremeni že najmanjši zunanji vpliv. Prav tako ima večjo sposobnost zaznavanja in opazovanja, ki jih v otroštvu še ni imel. Prek vseh nasprotij se išče in spoznava ter skuša ugotoviti, kje so meje njegove vzdržljivosti in volje. Opazuje tudi odziv drugih, posebno tistih, ki so mu pomembni, in želi oceniti njihova čustva do sebe, si jih poskuša pridobiti, včasih tudi izziva njihovo potrpežljivost (*Jevšnik, 2014*).

2.2 MEDOSEBNI ODNOSI/PARTNERSKE ZVEZE

Pri medosebnih odnosih najpogosteje pomislimo na psihosocialne interakcije znotraj zasebnega življenja. To so lahko odnosi med v partnerski zvezi, med prijatelji in drugi odnosi. Hindej (1981, v Trupi 2012) omenja osem dimenzij medosebnih odnosov. To so:

- vsebina (dejavnost in akcije, značilne za odnos);
- raznolikost;
- kakovost (angažiranje »udeležencev«);
- relativna pogostost;
- stopnja vzajemnosti;
- intimnost (stopnja samorazkrivanja med partnerji);

- medsebojne zaznave (razumevanje partnerja);
- navezanost

Partnerji v odnosu med seboj izmenjujejo razne stvari: informacije, predmete, dejanja, čustva, misli, itd. Partnerja sta lahko v medosebnem odnosu zelo odprta drug do drugega in se brezpogojno sprejemata, vedno spremljata potek izmenjav in primerjata to kar dajeta s tem kar prejemata od drugega. V intimnih odnosih partnerji težijo k temu, da se ohrani ekvivalentnost v izmenjavi. Tu ne mislimo le na to, da si partnerja imenujeta ekvivalentne stvari, ampak tudi na to, da je za vsakega od njiju razmerje med tem, kar daje in tem, kar prejema izravnano.

Ule pravi, da se medosebni odnosi razvijejo skozi pet faz (*Trupi, 2012*):

- 1) Izbira - prva faza, v kateri posameznik izbere ljudi, s katerimi želi stopiti v interakcijo. To je faza približevanja in zbliževanja, ko partnerja izbirata drug drugega in si ustvarjata vtis in se kažeta v najboljši luči;
- 2) Pogajanja - faza v kateri gre za neko vrsto sporazuma o tem, kaj naj vsak od partnerjev daje in kaj dobi, pri čemer vsak od obeh želi pridobiti čim večjo korist zase. Ta faza je lahko konfliktna, če partnerja ugotovita, da sporazum ni možen ali je povezan s prevelikimi stroški in tveganji;
- 3) Sporazum – partnerja dosežeta, če ugotovita, da je zanj to v dani situaciji najbolj ugodno
- 4) Zadolžitev – stanje, ki nastane v četrti fazi. Partnerja začutita svojo vpletenost v odnos in na tem mestu pade odločitev, da bosta drug drugemu z določenim poplačilom poravnala vložke v odnos. Investicije v odnos so lahko poklicne izkušnje, znanja;
- 5) Institucionalizacija – pomenu simbolizacijo interakcije. Najpomembnejše simbolizacije so norme, ki jih privzameta partnerja. V tesni zvezi z normami so tudi vloge partnerjev, ki omogočajo delitev dela oziroma specializacijo funkcij med sodelavci.

2.3 LJUBEZEN

Pojem ljubezen je zelo težko opredeliti, ker v nas hitro sproži lastne občutke in romantična razmišljanja. Lahko jo opredelimo, kot prijetno čustvo, ki ga človek čuti do drugega človeka ali pa živali, predmeta, pojma ali aktivnosti, ki je zanj izjemno pomemben in ga doživlja kot sestavni del svojega intimnega sveta. Namen ljubezni je, da se človek poveže z ljubljeno osebo s pogovorom in skupnimi aktivnostmi. Ta oseba je za človeka zelo pomembna ima zanj veliko vrednost in zanjo je pripravljen storiti marsikaj, da bi ji ugodil. To pomeni, da je zanjo pripravljen storiti tudi takšne stvari, ki jo bodo razveselile, čeprav človeku ne prinašajo zadovoljstva. Posveča ji tudi veliko svojega časa in pozornosti.

Osebni del človeka je dostopen le nekaj drugim ljudem. V tem svetu pa se posameznik zelo dobro počuti in je lahko takšen kakršen v resnici je, z vsemi svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Takšnega se sprejema in na osnovi tega se potem spreminja, gre dalje. Vsaka oseba, ki jo človek vključi v svoj osebni svet je deležna globokega zaupanja in je upoštevana. Če se ljubljen oseb vedne v skladu z našimi pričakovanji, se zaupanje poveča, v nasprotnem primeru pa se zmanjša in se ljubljen oseb pomakne na obrobje našega intimnega sveta. (*Cafuta, 2008*).

2.4 RAZISKAVE DRUGIH AVTORJEV

2.4.1 MLADI IN PARTNERSTVO

V raziskavo je bilo vključenih 210 anketiranih oseb, starih med 15-18 let, ki obiskujejo Šolski center Celje. Rezultati so bili pridobljeni s pomočjo vprašalnika kombiniranega tipa, ki ga je sestavila avtorica sama. Osnovni namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti katere vrednote so mladim najpomembnejše v partnerski zvezi, kako zveze doživljajo in kako se soočajo z razočaranjem v le teh. Pozanimala se je tudi, kako na njihove zveze gledajo starši – predvsem z vidika ne podpiranja le teh. Poleg tega pa je želela izvedeti tudi na osnovi česa rastejo njihove zveze in kako se odločajo kdo bo njihov partner. Ugotovila je, da povprečna partnerska zveza traja nekje od 5-8 mesecev. Torej se zveze razlomijo nekje po koncu zaljubljenosti. Ugotovila je tudi, da se je večina mladostnikov s svojim zadnjim partnerjem spoznala v šoli. Ko je ugotavljala podatek, kdaj se mladim zdi primeren čas za iskanje resnega partnerja je prišla do ugotovitve, da je to nekje po 19 letu starosti, ko mladi zapustijo srednjo šolo. Prav tako je ugotovila, da se večina partnerskih zvez ne začne iz predhodnega prijateljstva (*Cafuta, 2008*).

2.4.2 RAZLIKE V INTIMNOSTI, ČUSTVENEM IZRAŽANJU IN ZADOVOLJSTVU V ODNOSU MED SPOLOMA

V raziskavo (*Ubando, 2016*) so bili vključeni študentje stari od 18 do 24 let, sodelovali so prostovoljno. Rezultati so bili pridobljeni z vprašalnikom. Osnovni namen te raziskave je bil ugotoviti, kako intimnost in čustvena izraznost vplivata na razmerje. Ugotovili so, da so moški bolj pozitivni pri dojetanju lastne intimnosti, a imajo nižjo raven zadovoljstva pri odnosu kot ženske, ter da ženske delijo več osebnih podatkov z moškimi, počutijo pa se, da so bile vredne manj zaupanja in so bolj nezadovoljne s partnerjem (*Ubando, 2016*).

2.4.3 KAJ DOŽIVLJAJO ŠPORTNIKI MED TEKMOVANJEM?

V raziskavo (*Lončar in Petkičič, 2021*) je bilo vključenih 154 odbojkarjev iz članskih in mladinskih ekip. Rezultati so bili pridobljeni z vprašalnikom, da bi preučili doživljanje športnikov, med tekmovanjem in vpliv gledalcev, s katerimi so v različnih medosebnih odnosih – prijatelj, partner, starš, simpatija, sovražnik, idol, pomembne druge osebe v športu posameznika. Ugotovili sta, da športniki ob prisotnosti različnih zunanjih dejavnikov (prijatelj, partner, starš, simpatija, sovražnik, idol, pomembne druge osebe v športu posameznika) doživljajo različna čustva, ta pa na njihovo igro pogosto ne vplivajo. Rezultati kažejo tudi, da športniki doživljajo različna čustva, eni veselje, drugi stres, žalost ali celo strah. Ob prisotnosti drugih pomembnih oseb, najpogosteje doživljajo večjo motiviranost, ob prisotnosti partnerjev je igra v večini boljša. Glede na spol rezultati kažejo, da na igro večine športnic prisotnost drugih pomembnih oseb ne vpliva, pri športnikih pa vpliva pozitivno ali sploh ne vpliva

3. CILJI IN HIPOTEZE

3.1 CILJI

Cilj raziskave je ugotoviti mnenje mladostnikov o vplivu partnerskih zvez na učni in športni uspeh. Zanima naju ali zveza na uspešnost vpliva pozitivno ali negativno in v kolikšni meri. Prav tako naju zanima doživljanje mladostnikov v zvezi, kako je do zvez sploh prišlo in ali sta bila s partnerjem pred zvezo prijatelja. Proučevala sva tudi trajanje teh zvez. Želiva tudi izvedeti, mnenje mladostnikov, kdaj je pravi čas za iskanje stalnega partnerja. Predvidevala sva:

3.2 HIPOTEZE

HIPOTEZA 1: Anketirani mladostniki menijo, da partnerska zveza bolj vpliva na učno kot športno uspešnost.

HIPOTEZA 2: Anketirani mladostniki menijo, da partnerska zveza vpliva pozitivno na uspešnost.

HIPOTEZA 3: Mladi so v zvezi srečni.

HIPOTEZA 4: Do največ zvez je prišlo v šoli.

HIPOTEZA 5: Pred zvezo sta partnerja bila dobra prijatelja.

HIPOTEZA 6: Povprečna partnerska zveza mladih traja od 5-8 mesecev.

HIPOTEZA 7: Anketirani mladostniki menijo, da je starost za iskanje stalnega partnerja po 19 letu.

4. METODE

4.1 OPIS VZORCA RAZISKAVE

Prejela sva 45 rešenih vprašalnikov, od katerih je uporabnih 44, saj je eden izmed teh bil neustrezno izpolnjen. Tako vzorec obsega 44 mladostnikov med 16 in 21 letom, 30 moških in 14 žensk, večina je starih 18-19 let in večina so športniki.

4.2 OPIS MERSKIH INŠTRUMENTOV

Kot merski inštrument sva uporabila vprašalnik, ki sva ga izoblikovala sama, s pomočjo vprašalnika iz raziskave *Mladi in partnerstvo (Cafuta, 2008)*. Vprašalnik je bil anonimen in vseboval je 14 vprašanj, na katera so bili vsi odgovori obvezni. Uporabila sva 10 vprašanj zaprtega tipa, od teh je pri dveh bilo možnih več odgovorov, zgolj eno vprašanje je bilo kombiniranega tipa, kjer so kot četrto možnost odgovora lahko zapisali drugi odgovor in tri ocenjevalne lestvice (0 – 4). Vprašalnik je priložen v prilogi.

4.3 OPIS POSTOPKA ZBIRANJA PODATKOV

Najprej sva vprašalnik okvirno sestavila v Microsoft Word-u, za lažje vrednotenje in zbiranje podatkov pa sva ga prenesla na spletno stran 1ka. V mesecu februarju 2022 sva spletni vprašalnik posredovala prijateljem in sošolcem, oni pa naprej po načinu »snežene kepe«. Vsi udeleženci so sodelovali prostovoljno. Vprašalnik je bil dostopen od 14. 2. 2022 do 1.3. 2022 s spletno povezavo, ki sva jo posredovala prijateljem in sošolcem. Predvideno trajanje reševanja vprašalnika je bilo okoli 3 minute.

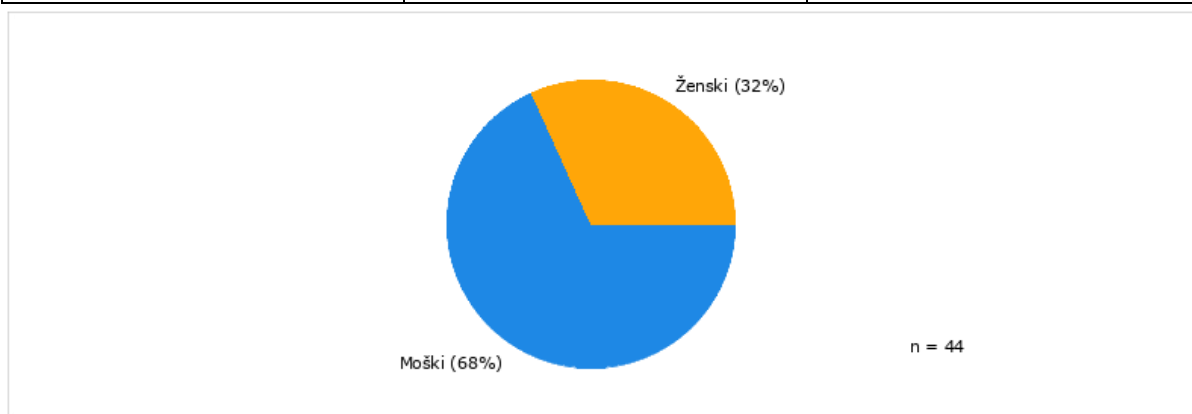
5. REZULTATI IN INTERPRETACIJA

OSNOVNI PODATKI O VZORCU

Vprašalnik je izpolnilo 45 oseb, vendar sva jih pri analizi zaradi pomanjkljivosti pri izpolnjevanju uporabila 44.

Tabela 1: Vzorec anketiranih mladostnikov glede na spol

Spol	Število udeležencev	Procent udeležencev
Moški	30	68 %
Ženske	14	32 %
Σ	44	100 %

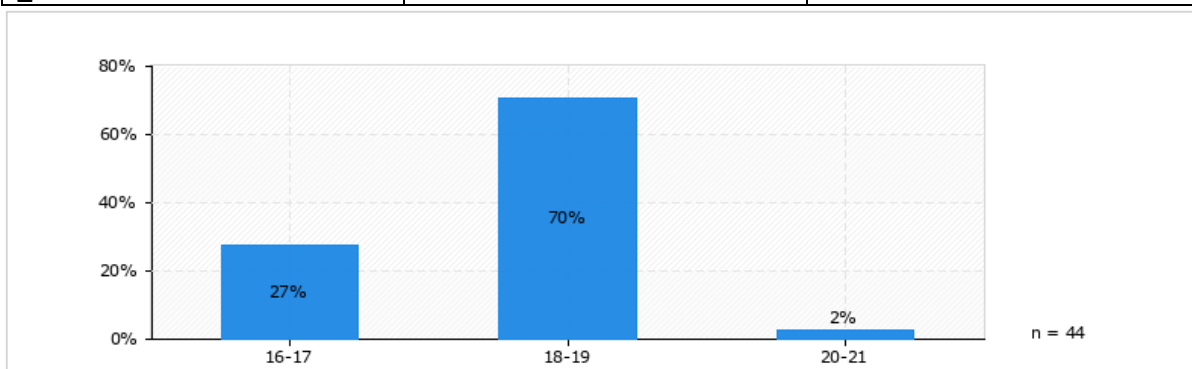

Graf 1: Prikaz deležev glede na spol

Rezultati (Tabela 1-2) kažejo osnovne podatke o vzorcu, v katerem je 44 mladostnikov, med katerimi je 30 moških in 14 žensk.

Tabela 2: Vzorec anketiranih mladostnikov po starosti in spolu

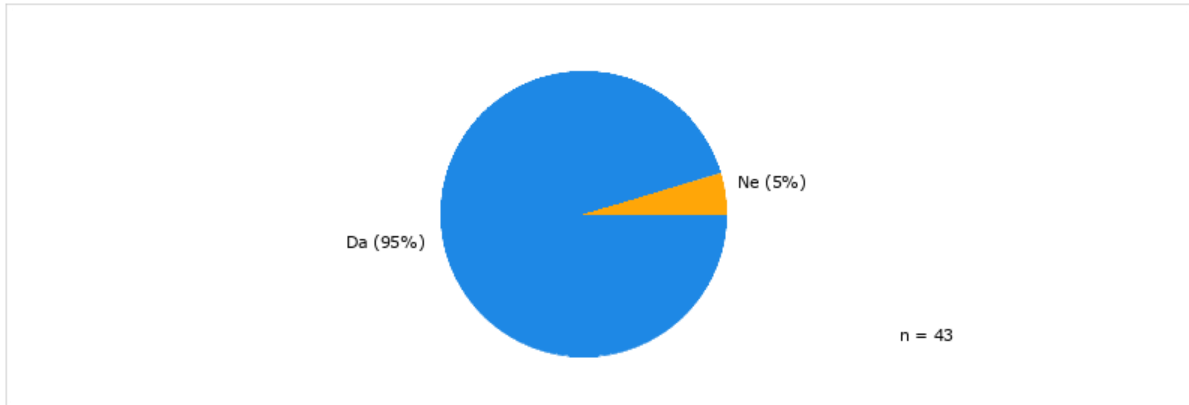
Starost udeležencev	Moški	Ženski
16-17	2	10
18-19	28	3
20-21	0	1
Σ	30	14

Graf 2: Vzorec udeležencev glede na starost

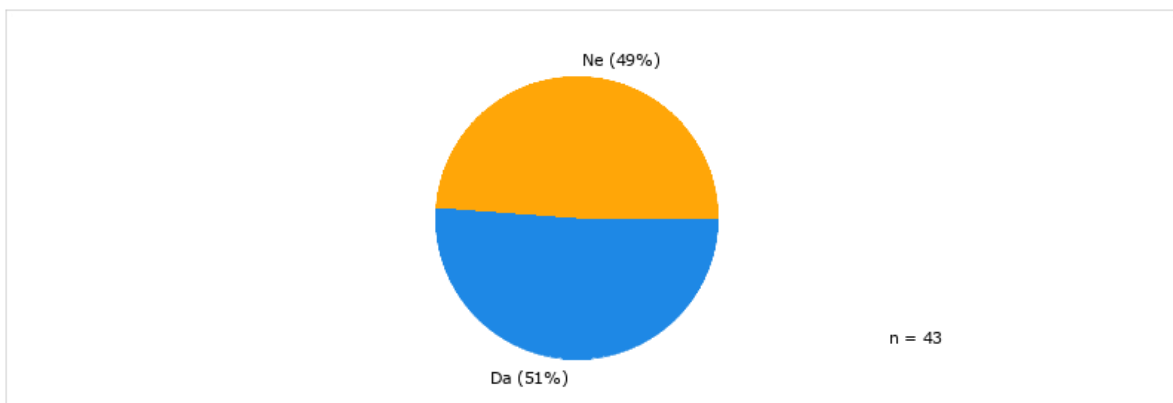
Na vprašalnik sta odgovorila dva moška, stara med 16 in 17 let, 93% moških jih je starih med 18 in 19 let in nihče ni star med 20 in 21 let.

71% žensk je starih 16-17 let, 21% žensk je starih med 18 in 19 let in samo ena je stara med 20 in 21 let.

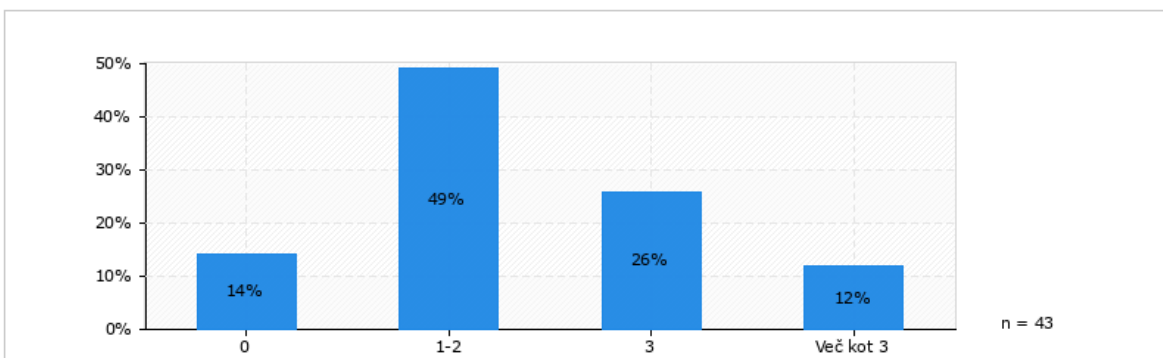
Graf 3: Odstotek udeležencev, ki se ukvarja s športom

S športom se ukvarja 95 % vseh udeležencev, ostali pa trenutno ne trenirajo.

Graf 4: Odstotek udeležencev, ki so v zvezah

51 % udeležencev je v zvezah, ostalih 49 % pa je trenutno samskih.

Graf 5: Odstotek števila dosedanjih zvez

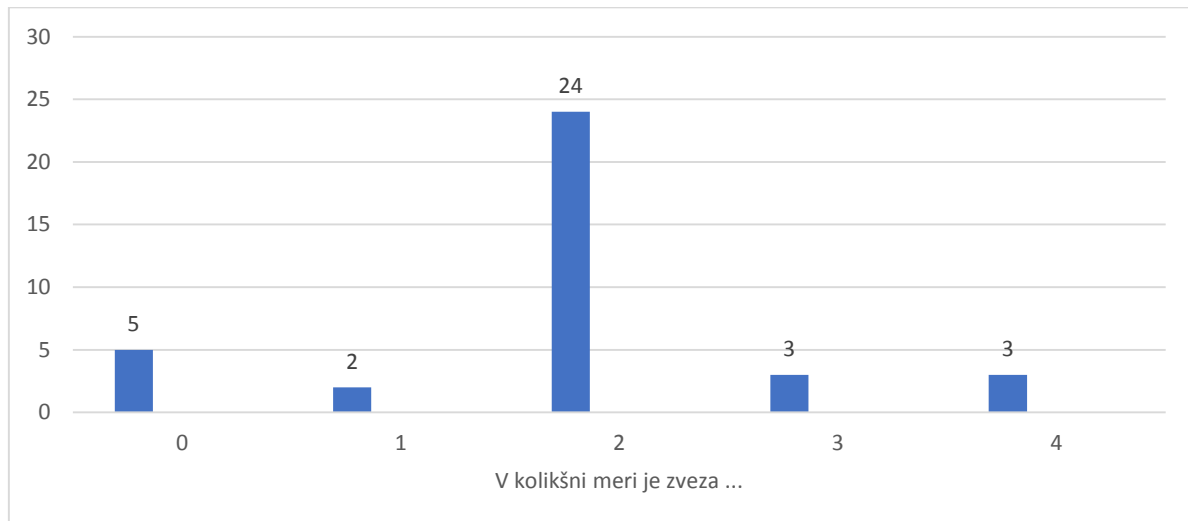
14 % udeležencev ni še nikoli bilo v nobeni zvezi, 49 % je do sedaj bilo v eni ali pa dveh zvezah. 26 % je do sedaj imelo tri zveze in 12 % več kot tri.

5.1

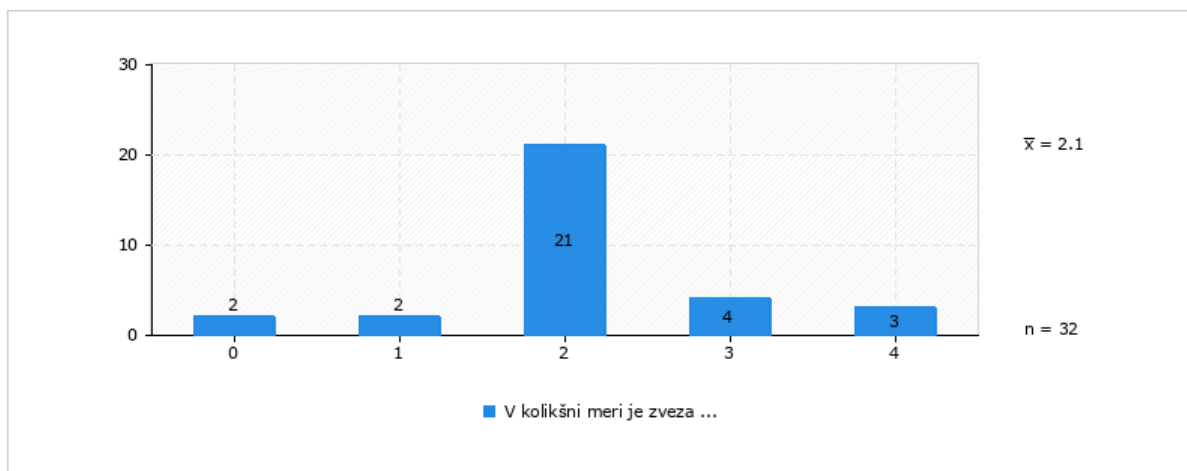
Cilj 1: Preučiti mnenje mladostnikov o vplivu partnerskih zvez na učno in športno uspešnost.

H1:

Anketirani mladostniki menijo, da partnerska zveza bolj vpliva na učno kot športno uspešnost.

Graf 6: Vpliv zveze na učni uspeh

Graf 7: Vpliv zveze na športni uspeh

Rezultati (Graf 6, Graf 7) kažejo, da anketirani menijo, da zveza vpliva na učni in športni uspeh pri večini udeležencev. Srednja vrednost vpliva na športno uspešnost je višja ($M = 2,1$) kot na učno uspešnost ($M = 1,9$).

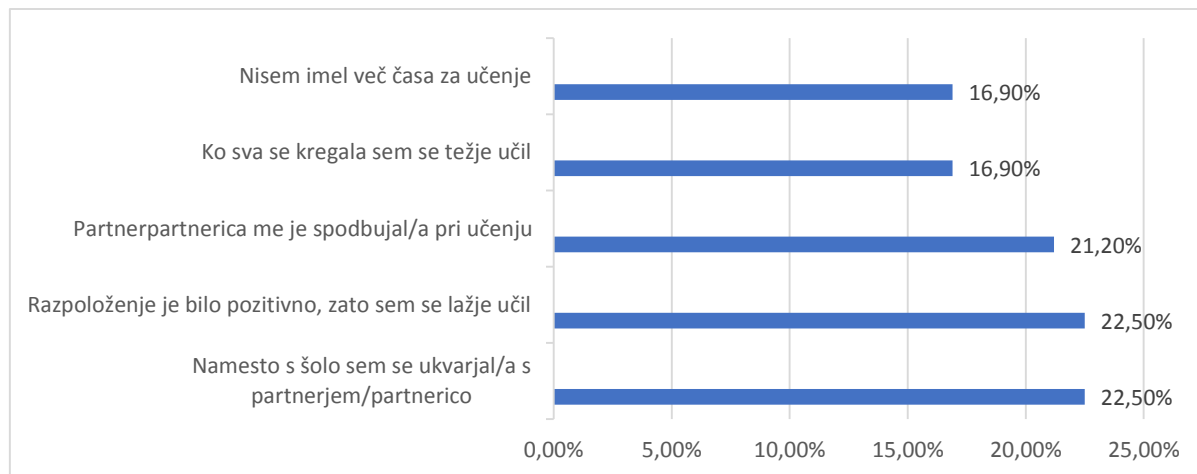
S temi rezultati je hipoteza 1, da mladostniki menijo, da zveza bolj vpliva na učno uspešnost kot na športno, zavrnjena.

Večina udeležencev je za svoj odgovor, pri obeh vprašanjih, izbrala vrednost 2, kar pomeni da je zveza delno vplivala na učni in športni uspeh. Predvidevala sva, da bo intenzivnost vpliva nekoliko višja, ker si partnerji v zvezah posvečajo veliko časa in pozornosti. Lončar in Petkičič (2021) sta ugotovili, da športniki menijo, da ob prisotnosti partnerjev igrajo bolje.

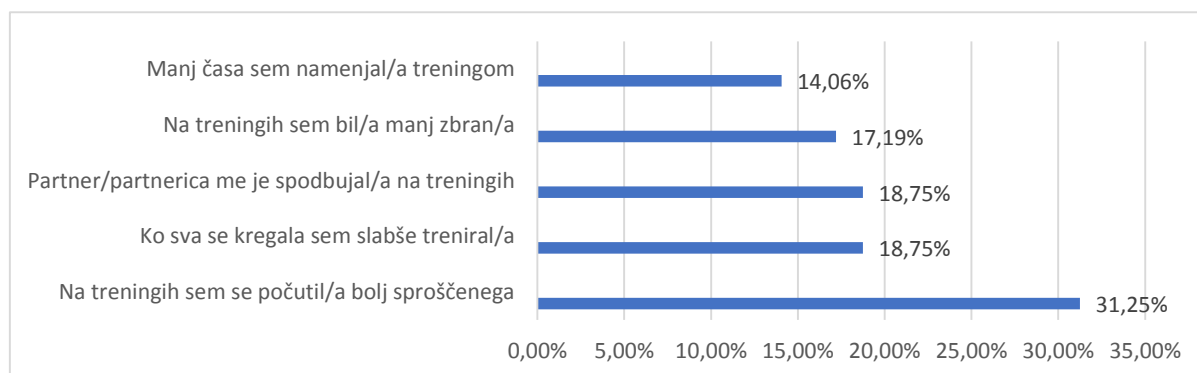
5.2

Cilj 2: Ugotoviti mnenje mladostnikov ali zveza na uspeh vpliva pozitivno ali negativno in v kolikšni meri.

H2: Anketirani mladostniki menijo, da partnerska zveza vpliva pozitivno na uspešnost.

Graf 8: Vpliv zvez na učni uspeh

Graf 9: Vpliv zvez na športni uspeh

Rezultati (Graf 8, Graf 9) prikazujejo, da mladostniki menijo, da zveze v večjem odstotku na uspeh vplivajo bolj negativno kot pozitivno. Za učni uspeh je razmerje med postavkami 56% za negativni vpliv in 44% za pozitivni. Za športno dejavnost je razmerje med postavkami 50% za negativni vpliv in 50% za pozitivni. Skupaj so postavke *»razpoloženje je bilo pozitivno, zato sem se lažje učil«*,

»partner/partnerica me je spodbujal/a pri učenju/treningih« in *»na treningih sem se počutil/a bolj sproščenejšega«* izbrali manjkrat kot ostale.

S temi rezultati je hipoteza 2, da zveze na uspeh vplivajo pozitivno, zavrnjena.

Pri 22,5 % udeležencev je bilo moč opaziti, da je bilo razpoloženje pozitivno, zato so se lažje učili, 21 % je odgovorilo, da jih je partner pri učenju spodbujal. 22,5 % udeležencev se je namesto s šolo ukvarjalo s partnerjem. 17 % udeležencev pa je odgovorilo, da so se težje učili, ko sta se s partnerjem prepirala ter 17 %, da niso imeli več časa za učenje.

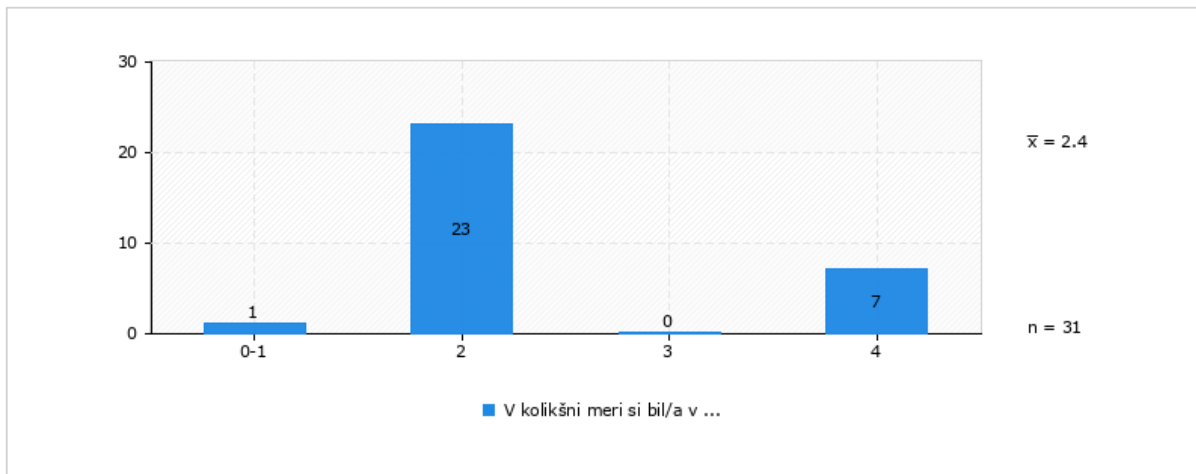
Pri športnem uspehu pa je večina, 31,25 % udeležencev odgovorila, da so se na treningih počutili bolj sproščene. 18,75 % je odgovorilo, da ko so se pripravili so slabše trenirali, prav tako 18,75 % meni, da jih je partnerica oz. partner spodbujal pri treningih. 17,19 % je odgovorilo, da so bili na treningu manj zbrani, 14,06 % pa, da so zaradi zveze manj časa posvečali treningom.

Hipotezo sva določila na podlagi raziskovalne naloge Kaj doživljajo športniki med tekmovanjem (Petkičić in Lončar, 2021), ki sta prišli do podobnih ugotovitev, da je ob prisotnosti partnerjev na igrišču igra boljša.

5.3

Cilj 3: Ugotoviti doživljanje mladostnikov v zvezi.

H3: Mladi so v zvezi srečni.

Graf 10: Doživljanje mladostnikov v zvezah

Rezultati (Graf 10) kažejo, da so mladostniki v zvezah deloma srečni.

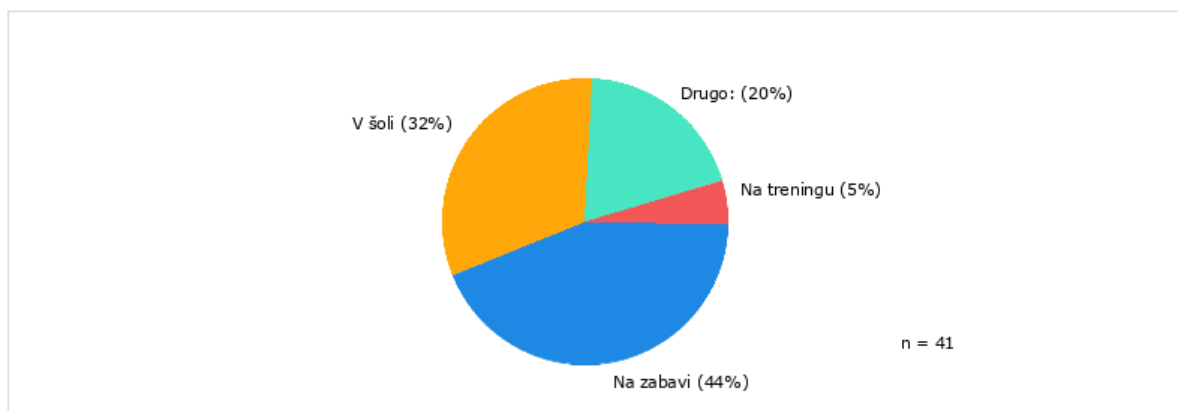
S temi rezultati je hipoteza 3, da so mladi v zvezi srečni, sprejeta.

Mladostniki so v zvezah deloma srečni, saj je večina udeležencev odgovorila s srednjo vrednostjo – 2. Le en udeleženec je v zvezi bil nesrečen, 7 pa jih je odgovorilo, z najvišjo vrednostjo, torej da so zelo srečni.

5.4

Cilj 4: Ugotoviti kako je do zvez prišlo.

H4: Do največ zvez je prišlo v šoli.

Graf 11: Prikaz načinov, kako je do zvez prišlo

Tabela 3: Prikaz drugih odgovorov

Nikjer	2
Pri prijatelju	1
Instagram	1
Gasilni dom	1

Rezultati (Graf 11, Tabela 3) kažejo, da je večina partnerja spoznala na zabavi.

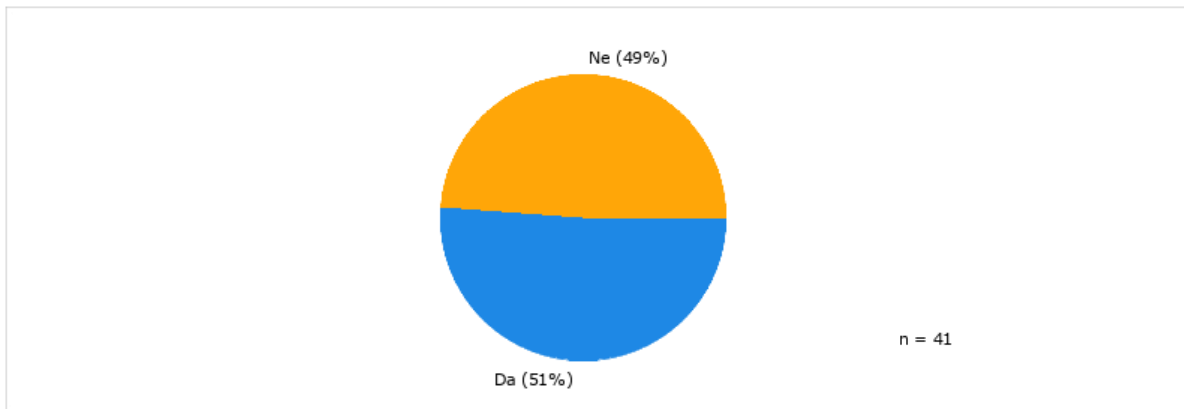
S temi rezultati je hipoteza 4, da je do največ zvez prišlo v šoli, zavrnjena.

44 % udeležencev je partnerja spoznalo na zabavi, 32 % v šoli, le 5 % na treningu, ostalih 20 % pa je odgovorilo z odgovorom drugo. Dva od njih do sedaj še nista bila v zvezi, eden je partnerja spoznal prek prijatelja, eden prek Instagrama ter eden v gasilnem domu.

5.5

Cilj 5: Ugotoviti, če sta bila partnerja pred zvezo prijatelja.

H5: Pred zvezo sta s partnerjem bila dobra prijatelja.

Graf 12: Prikaz odnosov pred razmerjem

Rezultati (Graf 12) kažejo, da je 51% mladostnikov bila s partnerjem pred zvezo v prijateljskih odnosih, 49% pa ni bila.

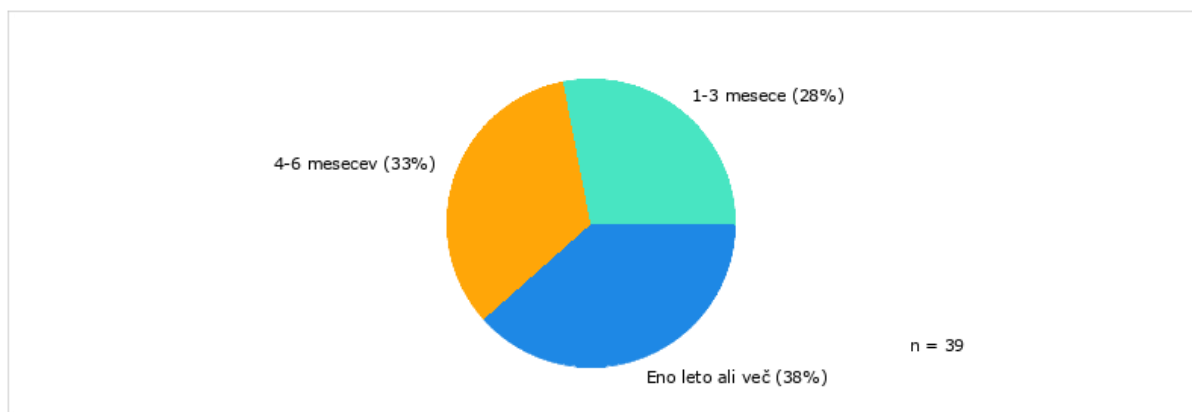
S temi rezultati je hipoteza 5, da so udeleženci pred zvezo s partnerji bili dobri prijatelji, zavrnjena.

Pred zvezo je bilo malo več kot polovica udeležencev s svojim partnerjem v prijateljskih odnosih, 49 % udeležencev pa s partnerjem pred zvezo ni bilo v prijateljskih odnosih. V raziskavi *Mladi in partnerstvo* je Cafuta (2008) ugotovila, da partnerji pred zvezo niso bili dobri prijatelji ter da so svojega partnerja večinoma spoznali v šoli.

5.6

Cilj 6: Preučiti trajanje mladostniških zvez.

H6: Povprečna partnerska zveza mladih traja od 5-8 mesecev.

Graf 13: Trajanje mladostniških zvez

Rezultati (Graf 13) kažejo, da največ zvez mladih traja eno leto ali več, nekaj manj zvez traja med 4 in 6 mesecev, najmanj mladostniških zvez pa traja med 1 in 3 meseci.

S temi rezultati je hipoteza 6, da povprečna zveza mladih traja od 5 do 8 mesecev, zavrnjena.

38 % udeležencev je odgovorilo, da je njihova najdaljša zveza trajala oz. traja eno leto ali več, 33 % je odgovorilo da je najdaljša zveza trajala nekje med 4 in 6 meseci, 28 % pa je odgovorilo, da je njihova najdaljša zveza trajala oz. traja od 1 do 3 mesecev.

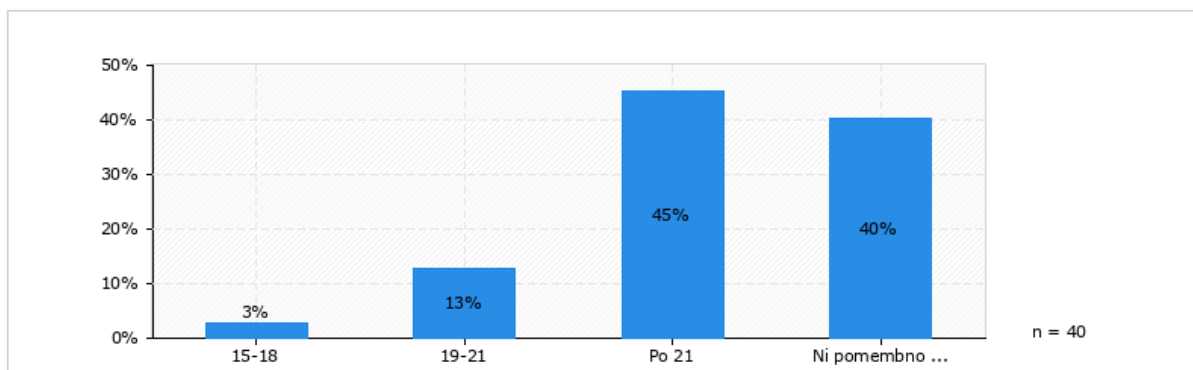
Hipotezo, da povprečna zveza mladih traja od 5 do 8 mesecev, sva določila na podlagi rezultatov raziskave Cafuta (2008), da povprečna zveza mladih traja med 5 in 8 mesecev.

Udeleženci te raziskave so odgovorili, da največ partnerskih zvez traja eno leto ali več, torej v primerjavi z rezultati Cafuta (2008) dlje časa. Razlog bi lahko bil, da sedaj mladim zveze pomenijo nekoliko več in posledično trajajo dlje, kot pred 14 leti, ko je bila opravljena raziskava Mladi in partnerstvo, mogoče tudi zaradi dvoletnih ukrepov (npr. izolacija) zaradi Covida.

5.7

Cilj 7: Izvedeti, kdaj mladi mislijo, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja.

H7: Mladi menijo, da je starost za iskanje stalnega partnerja po 19 letu.

Graf 14: Mnenje mladih, kdaj je pravi čas za iskanje stalnega partnerja

Rezultati (Graf 14) kažejo, da je skoraj pol mladih mnenja, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja po 21 letu, veliko jih tudi meni, da starost za iskanje stalnega partnerja ni pomembna, zelo malo udeležencev pa meni, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja med 15 in 21 letom.

S temi rezultati je hipoteza 7, da mladi menijo, da je starost za iskanje stalnega partnerja po 19 letu, zavržena.

Hipotezo, da mladi menijo, da je starost za iskanje stalnega partnerja po 19 letu, sva določila na podlagi rezultatov raziskave *Mladi in partnerstvo* (Cafuta, 2008), kjer je večina udeležencev odgovorilo, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja po 19 letu.

Izkazalo se je, da sedaj mladi menijo, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja po 21 letu, kar je v primerjavi z ugotovitvami Cafute (2008) nekoliko pozneje. Možno je, da so se mladi sedaj nekoliko pozneje pripravljani na resnejše zveze z določenimi obveznostmi in obvezami zaradi pritiska staršev, ki vztrajajo pri tem, da si mladi morajo zagotoviti stabilno službo in finančno stanje pred družinskim življenjem.

6. SKLEPI

Cilj naloge je bil preučiti mnenje mladostnikov o vplivu partnerskih zvez na učni in športni uspeh mladostnikov. Zanimalo naju je ali zveza na uspeh vpliva pozitivno ali negativno in v kolikšni meri. Prav tako naju je zanimalo doživljanje mladostnikov v zvezi, kako je do zvez sploh prišlo in ali sta bila s partnerjem pred zvezo prijatelja. Proučevala sva tudi trajanje teh zvez ter kdaj mladi mislijo, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja.

Ugotovila sva, da mladostniki menijo, da zveza vpliva na učni in športni uspeh pri večini udeležencev. V primerjavi z raziskavo Kaj doživljajo športniki med tekmovanjem (*Lončar in Petkičič, 2021*), ki sta ugotovili, da prisotnost partnerja na tekmi na posameznika večinoma ne vpliva, so bili najini rezultati nekoliko drugačni. Poleg vpliva na športni uspeh sva se midva osredotočila tudi na učni uspeh in v obeh primerih so bili rezultati podobni, zveza je na športni in učni uspeh vplivala v zmerni meri.

Ugotovila sva tudi, da zveza na mladostnikov učni uspeh bolj negativno in na športni uspeh vpliva pozitivno in negativno v enaki meri. Tudi v raziskavi Kaj doživljajo športniki med tekmovanjem (*Lončar in Petkičič, 2021*) sta avtorici ugotovili, da večina športnikov ob prisotnosti partnerjev na tekmah doživlja veselje, torej je vpliv na njihov športni uspeh pozitiven.

Raziskovala sva tudi doživljanje mladostnikov v zvezi, kje so partnerja spoznali in če so bili pred zvezo s partnerjem prijatelji. V raziskavi Mladi in partnerstvo je Cafuta (2008) ugotovila, da partnerji pred zvezo niso bili dobri prijatelji ter da so svojega partnerja večinoma spoznali v šoli. Najini rezultati pa so pokazali, da je malo več kot polovica udeležencev bila s svojim zadnjim partnerjem pred zvezo v prijateljskih odnosih, druga polovica pa ne. Svojega zadnjega partnerja je večina mladih spoznala na zabavah. V najino raziskavo pa sva vključila tudi vprašanje o doživljanju v zvezi, na katero je večina udeležencev odgovorila s srednjo vrednostjo, da so zmerno srečni.

Z rezultati raziskave sva ugotovila, da največ partnerskih zvez mladostnikov traja eno leto ali več, kar je dlje kot je v raziskavi Mladi in partnerstvo ugotovila Cafuta (2008), kjer je največ zvez trajalo 6-8 mesecev.

Ugotovila sva, da je po mnenju mladih pravi čas za iskanje stalnega partnerja nekje po 21 letu. V primerjavi z raziskavo Mladi in partnerstvo (*Cafuta, 2008*), kjer je večina udeležencev menila, da je pravi čas za iskanje stalnega partnerja po 19 letu, se je torej po mnenju mladih starost za iskanje stalnega partnerja nekoliko povišala.

Prednost najine raziskave je, da lahko vidimo, kako se je pogled anketiranih mladostnikov na zveze in partnerstvo spremenil glede na prejšnje generacije. Odnosi zmerno vplivajo tako na učni, kot tudi športni uspeh, v primerjavi s prejšnjimi leti, vpliva pa negativno in pozitivno. Mladostniki so bili pred zvezo v dobrih odnosih, spoznali so se na skupnih dejavnostih in zveze so trajale približno eno leto. Vedno kasneje bi se anketirani mladostniki odločali za stalne partnerske zveze.

Predlog za izboljšavo raziskave je večje število anketirancev, ki spadajo v pozno mladostniško obdobje (do 24 leta) in bolj reprezentativno (npr. glede na spol, vrsto šole, kraj bivanja idr.). Izboljšava bi bila možna tudi z bolj občutljivim vprašalnikom, saj so se pri uporabljenem pokazale zelo majhne razlike. Majhne razlike so poleg občutljivega vprašalnika, možne tudi

zaradi ne iskrenih odgovorov, saj so kljub anonimnosti vprašalnika nekateri zadržani, ker je tema intimne narave. Meniva, da bi bila izboljšava možna tudi z uporabo drugega merskega inštrumenta, kot je na primer intervju, saj bi bili pridobljeni podatki zanesljivejši.

7. VIRI

- Cafuta, T., (2008). Mladi in partnerstvo. (Sneto 16. 12. 2021, 9.00). Dostopno na naslovu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200805068.pdf>
- Jevšnik, M., (2014). Mladostniki in njihova samopodoba. (Sneto 12.1. 2022, 20.00). Dostopno na naslovu: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=63372>
- Kompare, A., idr. (2009). Uvod v psihologijo. Učbenik za psihologijo v 2. letniku gimnazijskega in srednjega tehniškega oz. strokovnega izobraževanja. Ljubljana: Založba DZS.
- Kompare, A., idr. (2011). Psihologija. Spoznanja in dileme. Ljubljana: Založba DZS.
- Lončar, A. in Petkičić, S., (2021). Kaj doživljajo športniki med tekmovanjem? Ljubljana: Gimnazija Šiška
- Trupi, M., (2012). Medosebni odnosi znotraj tima zdravstvene nege. (Sneto 12. 1. 2022, 20.28). Dostopno na naslovu: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=28348>
- Ubando, M., (2016). Gender Diff Gender Differences in Intimacy ences in Intimacy, Emotional Expr , Emotional Expressivity essivity, and Relationship Satisfaction. Pepperdine Journal of Communication Research, 4(1), 13. (Sneto 16. 12. 2021, 9.15). Dostopno na naslovu: <https://digitalcommons.pepperdine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1040&context=pjcr>

8. PRILOGA: VPRAŠALNIK

Pozdravljeni! Sva Primož Robnik in Marko Vukelić in proučujeva vpliv partnerske zveze na mlade športnike. Prosiva te, da si pri reševanju vprašalnika iskren/iskrena in pri označevanju odgovorov natančen/natančna. Odgovori so anonimni. HVALA za sodelovanje.

1. Spol:

- a) Moški
- b) Ženska

2. Koliko si star/a?

- a) 16-17
- b) 18-19
- c) 20-21

3. Ali se ukvarjaš s kakšnim športom?

- a) Da
- b) Ne

4. Ali imaš partnerja/partnerico?

- a) Da
- b) Ne

5. Koliko zvez si imel/a do sedaj?

- a) 0
- b) 1-2
- c) 3
- d) več kot 3

6. Kako dolgo je trajala oz. traja vaša najdaljša zveza?

- a) 1-3 mesece
- b) 4-6 mesecev
- c) Eno leto ali več

7. Kje si spoznal/a svojega zadnjega partnerja?

- a) V šoli
- b) Na treningu
- c) Na zabavi
- d) Drugo: _____

8. Ali sta bila pred zvezo s partnerjem dobra prijatelja?

- a) Da
- b) Ne

9. V kolikšni meri je zveza vplivala na tvoj učni uspeh?

ni vplivala je močno vplivala

0 1 2 3 4

10. Kako je vplivala?

- a) Ko sva se kregala sem se težje učil.
- b) Nisem imel več časa za učenje.
- c) Namesto s šolo sem se ukvarjal/a s partnerjem/partnerico.
- d) Razpoloženje je bilo pozitivno, zato sem se lažje učil.
- e) Partner/partnerica me je spodbujal/a pri učenju.

11. V kolikšni meri je zveza vplivala na tvoj športni uspeh?

ni vplivala je močno vplivala

0 1 2 3 4

12. Kako je vplivala?

- a) Ko sva se kregala sem slabše treniral/a.
- b) Na treningu sem bil/a manj zbran/a.
- c) Manj časa sem namenjal/a treningom.
- d) Partner/partnerica me je spodbujal/a pri treningih.
- e) Na treningih sem se počutil/a bolj sproščenega.

13. V kolikšni meri si bil/a v zvezi srečen/srečna?

zelo nesrečen zelo srečen

0 1 2 3 4

14. Kdaj misliš, da je prava starost za iskanje stalnega partnerja?

- a) 15-18
- b) 19-21
- c) Po 21
- d) Ni pomembno kdaj

Odgovorili ste na vsa vprašanja v tej anketi. Hvala za sodelovanje.